

MŐRSZKA KRAJINA

Vársztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo. Naprej placilo: 1/2 leta 24., 1/4 12., meszecsno 4., V zvuñ- szto 70., V Ameriko 80 Dinare za edno leto.	Megjelenik minden vasár- nap. Előfizetési ára: 1/2 évre 24., 1/4 évre 12., 1 hónapra 4., Külföldre 70., Amerikába 80 Dinar évente.	Reditelsztvo i opravnistvo Szerkesztőség és Kiadóhivatal MÁRKISEVCI p. M. SOBOTA Rokopiszi sze eszi posilajo i sze ne vrnéjo. — Kéziratok ideküld- dendők s nem adatnak vissza.	Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta pisz- ma 1-50., réden veliki 1-—., máli oglasz 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrát popuszt.	Hirdetési árák négyzett cm- ként: Nyittér és hasonlók 1-50., rendes hirdetés 1-—., Apró hirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm.
--	--	--	---	--

Pét lejt

É minoulo oktobra oszemdvajszetoga, ka
te veliki szvetovni ogen henyao szvoje
sztrahovitne plemá — jezike gíbatí i vez-
daj sze szpomína národ z-toga dnéva péto
eto, národ szvejtá, kí sze je kakedno z
ezsejsim zdühávanjem rejsó vu tiszti dne-
raj i lejtaj od pretrplenoga i nepotrejbno-
ga mantránya, szkrbi i nevoule. Zlezsejsim
zdühávanjem, v trousti tí lepsi dnévov, i
rávno zatou je nyemi vkanjenoszt, denés-
nyí cajtov tezske razmere tém navéksi
trok do vcaganosztí.

Národí szo péto leto szvetíli, szvétek
pobojnszkoga vrejmena péto lejtico,
kak lejtico prvoga isztinszkoga sztopája
do míra, do vekivecsne píszane rejcsi —
premíra. Pred petími lejtími sze je zvézao
prví kontrakt med bojúvajoucsmi drzsáva-
mí i csi nej rávno na prítíszk voditelov,
nego na pressio tí vojszkúvajoucsmi prou-
szti lüdi. Pred petími lejtími sze je po-
rúšo fundament za vekivecsne miszlécsi
drzsáv i tüdi drzsáv i tüdi té szo sze
nasztavíle te nouve drzsáve, stere szo mo-
goucse pred nerazrúslívimi szamo za lejpo
szenyó, za fantazíjo bílé mislene. I gda
lá lejtíca tüdi za nász je nej máloga
pomejna, moremo sze i mí szpoumenoutí
csnyé, da osztáne i nadale za szpoumenek,
na vcsenyé nase príesztné generácíje.

Vezdaj, gda bí sze szvetá národí z-
em nájvéksim veszeljom mogli szpome-
noutí z toga dnéva, podlage, zroka szko-
nikaksega nema do toga. Sztári sztebrí
szo sze ja szprevríli hísterní drzsáv, nasz-
edúvale szo je nouve, mláde i nej edna
mednyími mocsna, tüdi nísterna z-zdravím
lejlom. Ali z národa voule szo sze naszta-
vile, kak sze je i tüdi z národa voule boj-
szkoncsala Posztale szo ergo obláda-
oucse i obládane, porúsene i nouve dr-
sáve. Ali z národa voule! I csi zse vsze
é drzsáve preglédnemo, vídimo, da je
szamo szvetovnoga ognya plamá — jezík
enyao sze szúkati, ognyi plamén dáva-
oucsa íszkra escse vu vszej
drzsávaj nadale zsvívé. Zakaj je bojúvajou-
smí národ mír narédo, prví i szí vándikára
us do toga, da dá tüdi i vezdaj nazná-
nye szvojím voditelom, ka tisztoza nejga.
r szí je národ mírno zsvílejnye zselo, za-
ovolnoszt i rédnoszt, stero pa, csi je rávno
kak bogata ali szírmaska drzsáva, ga nej
ájdtí.

Národ je preszvetveni, vídí vsze i csi
e meo moucs preobrnoutí vojszke moucs,
bí szí racsúna moucs v denésnyem vrej-
meni i sztáni ka lehko pressio má na rav-
tíelsztva moucs. Csi je nej tak, zakaj bí
a té mogli csütí, csteti povszédík v toj i

v ovoj drzsávi nerédnosztí, nezadovolnosztí
i revolucíj glászí? Je vszedno ali je bo-
gata ali je do práha vdárjena drzsáva.
Édnoga sztána lüdjé scséjo drúgi sztán
potezsítí i preobrnýeno, i tak prúde do re-
volucíj, do bratomorsztva.

Gda je národ vu trousti lejpe, za-
zadovolne príesztnosztí lücsao tá pükso,
povrgao bojnszke járke, je med dnésnyími
razmerami, po petí lejtaj tá lejtíca nej
príszpodobna szvojímí csákanómí poz-
ványí. Tá lejtíca bí veszelejsa, zado-
volnejsa moglá bídtí i bí sze tak escse tá
íszkra pogaszíla, ovak pa híp vóra, da pá
de vesz szvejt vu cejlom plámeni.

V táksem vrejmení zsvívémo, stero predosztá
esté k tomí, ka bí moudro i prevecs dosztá pre-
mísláva k tomí, ka bí lejpo moglo bíti.

* * *

Táksa ídea, stera je nej nevarna, je nej
vrejdná, ka bí jo za ídeo ímeníivalí.

A nemezis

végre utólérte a gazdát is. Mind az a „jólét“,
melyet egymás a háboruban részt nem
vevő gazdára eddig ráfogta — a célhoz
érkezett. Ma a gazdák kálváriája elkerül-
hellen, ma már „le a köpönyeggel“ szavak
halucinálása kerülgetik a gazdát. Kik eddig
irigy szemmel tekintettek a gatyá helyett
pantallóba bujt „parasztra“, már csak a
kárörvendés gunyos mosolyával kacshintá-
nak reá — lenézően.

A kérgestenyérű mindent és minden-
kit fentartó földműves ma már nemcsak
hogyan zseblázás lett, de már anyagi sor-
vadásba esett.

Az adóprés megindult s a csekkek
zöldinternacionálét jelképező színe mintha
csakugyan csak a gazdák sokasága részére
tűnének zöld lapjukra irt vastag fekete szá-
mokat. Mintha az adóprés annyit szeretne
kipréselni a gazdából, hogy utolsó fillér
nélkül, a virágzásnak indult gazdasági
üzemét folytatni ne tudja s pantalló helyett
gatyát, cipő helyett bocskort. csak saját-
kezűleg, házilag elkészítve. öltessen.

S tényleg, ma-holnap ez be fog kö-
vetkezni.

A kezdet-kezdetje az egyenes adók-
nak immár tiszteres emelése. Ehez járul
még a sok állami és autonóm póladó.
Miután azonban tudnunk kell, hogy az
állam fentartásához szükségelt összeget,
bármily nagy is legyen az, meg kell fizet-
nünk s tán annak a nagysága sohasem

bántja az adófizetőt annyira, mint az adó-
nak hallomás és besugás általi igazságtalan
kivetése.

Ez utóbbi áll főképen minálunk, hol
az adóivető bizottságnak még hire-hamva
sincsen, a hol az adó (pl. jövedelmi)
névszerint állapítatik meg, milyen ellensége
az adózónak, mondotta be a nyomozó
közegnek az adatokat. Ilyen formán ter-
mészetes, hogy egyik nyög a fizetésbe
akkor, amikor egy másik, a szerencsésebb,
alig fizet valamit.

Az adófizetés mégis soha oly nehezen
nem történt, mint az most történik. S ezért
nemcsak az óriási összeget és esetleges
hibás kivetést kell okolnunk. A főhiba a
tőkének kimerülésében, a pénzhiányban
keresendő. Láthatunk elég jó gazdát, aki
készséggel fizetné az adót, de nincs miből.
Az ideí silány termés mellett is képes
megvonni saját szükségletéből két-három
zsák vegyes gabonanemet, hogy az érte
kapott összeggel adót fizethessen.

A tavalyi takarmányhiány miatt a mi-
nimumig lepassztott állatállományát, ha
rendszeresen akar gazdálkodni, áldozatok
árán is, pótolni kell, ezért minden borjut,
malacot felneveli. Van rá eset, hogy még
a szükségesből is el kell adnia, hogy segít-
sen a pénzhiányon, de annak meg nincs
meg az aránylagos ára. S így megy ez a
végtelenségig.

Valamikor mindezt pótolhatni lehetett
egy olcsó kamatu kölcsönrel, ma — saj-
nos — a harmincöt százalékos bankköl-
csön mellett ez szinte lehetetlenség. S ha
lehetne is — nincs. A kapitálisták erős
mancsa reá feküdt. Pénz van, de karmaik
közül ki nem engedik, mert tudják, hogy
konjunktúra hősök ők csak így maradhatnak
tovább. Mig mindenkinek pénze lesz,
mindaddig a kapitálisták vezetőszerpe, a
világkormányzása veszélyeztetve van s
annál inkább szilárdul, minél rongyosabb
a paraszt, éhesebb a munkás, szegényebb
a pór nép.

Vajjon még meddig tart ez?!

Dúznoszt je tiszto, stero doprinesztí cslovek
od drúgi csáka, nej ka cslovek szam doprineszé.

* * *

Csí cslovek kaj scsé znati szam od szébe,
vsze more znati od drúgi.

* * *

Nájvéksa rejtkoszt je táksi cslovek, kí zsvívé.
Nájvecs jí szamo bíva, — telko je vsze.

* * *

Sto je cinikus? Kí pozna vszákómí cejno,
níkómí pa nepozna vrejdnosztí.

Odkrito milijonszko svércanye v Maribori.

T. m. 13.-ga vnocsi sz brzovlákom (snelcug), kí vozi v Austrijo, szta sze pri pelala dvá zsidova, brata Berach. Zsé je znamenye dáno bilou za cug, ka naj dale vozi, gda nepricsákano vlák zasztavo voziti eden szlúzsbo szpunývajúoucsi szlúzsbeník, ár je v momentí pred odhodom vláka telegram prisao. od Zágrebske policije, najbole preiscsejo imenúvaniva bratá, kí sze z-Belgrada pelata i je gvúšno da svércata Carinszki organi szo preiszkali brata Berach kí szta szedela v drúgom kupeji Pri ednom szo najšli pod kloup szkrito v vrecsici 3600 zláti törszki lir i 196 liver sterlingov, ka zneszé vsze vkúper v nasi pejnezaj poudrúgi milijon dinárov Pri drúgom bratí szo szamo svércarszko skér najšli, stero návádni svércarje núcajo pri szkrivanyi svércarszkoaga blagá v vlákaj.

Obá svércara szta sze zgovárjala sztém ka nyéva niksa krivica ne tezsí, ár je najdeni pejnez nej nyeva lászt. Oblászt nyima prepovejdala dale potúvatí, pejneze vzéla i nyéva dvá aretirala. Preiszkáva dale tecsé.

Meggyilkoltak Bulgáriában egy volt minisztert.

Kiugrott a robogó vonatból s az őrség utána lőtt.

A hivatalos bolgár távirati iroda közli, hogy vasárnap délután Duparinov, a Sztambulijszky kormány volt mezőgazdasági minisztere, akit egy tiszt és három katona Szófiába szállított, hogy ott leülje a hat évi fogházbüntetését, kiugrott a vonatból, menekülni próbált. A vonatot vészjellel azonnal megállították és a katonai kíséret

üldözőbe vette a menekültet. Amikor Duparinov az őrség „megállj” parancsát figyelmen kívül hagyva, folytatta szökését, a katonák rálőttek és súlyosan megsebesítették. Röviddel azután a volt miniszter belehalt súlyos sebeibe.

Az esettel kapcsolatban a szófiai lapok egy része kétségbevonja, hogy Duparinovot menekülés közben lőtték volna le a kísérő katonák. Rámutatnak arra, hogy a hadsereg bizonyos része teljesen illegális módon bánik el a parasztpárt híveivel és hangsúlyozzák, hogy valószínűleg a Sztambulijszky-kormány volt mezőgazdasági miniszterét is úgy tették el láb alól. Szigorú vizsgálat elrendelését követelik ezért a kormánytól, amely azonban egyelőre nem küldött ki bizottságot az ügy megvizsgálására.

A horvát Frank-párt támogatja Radicsot.

Zagrebből jelentik: A Frank-párt a horvát értelmiség körében mozgalmat indított Radics külföldi utjának támogatása érdekében. A párt hivatalos közlönye, a „Pravas”, legutóbbi számában felszólítja a horvát intelligenciát, jelentse ki, hogy Radics-al együtt ülne a vádlottak padjaira, ha arra kerülne a sor. A lap szerint a külföldnek Radicsról nincs a legjobb véleménye, mert a horvát parasztpárt vezérét földműves-bolseviknek tekintik. Ha Beogradnak sikerül Radicsról ezt a véleményt a külföldön elterjeszteni — írja a Pravás — akkor Belgrád győzni fog a horvátok felett és ezzel szabad kezét nyer, hogy minden eszközzel leszámoljon a horvátországi mozgalommal.

Politikai körökben hiszik, hogy a Frank-párt akciója elsősorban a Zajednica ellen irányul, amelynek vezetősége meglehetősen tartozkódóan viselkedik Radics akciója tekintetében, mert Radics kudarc esetén ők szeretnék átvenni a politikai vezetést Horvátországban.

Befejezés előtt az osztrák-magyar likvidációs tárgyalások.

Budapestről jelentik: A monarchia közös vagyonának felosztására vonatkozó tárgyalások, amelyeket magyar és osztrák bizottságok már hetek óta folytatnak, a befejezéshez közelednek. A tárgyalásokon az osztrák kormánynak az volt az álláspontja, hogy azok az értékek, amelyek Ausztria területén fekszenek, Ausztriát illetik meg, ezzel szemben a magyar kormány abból is részesedést követel, viszont Ausztriát is részesítenék a Magyarországon levő közös vagyonból.

A likvidációs tárgyalások három csoportra terjednek ki: 1. a volt közös vagyon felszámolása, 2. az állami adósságok és 3. azoknak a kérdéseknek rendezésére, amelyek a trianói békeszerződés 177. szakasza alapján merültek fel és amelyek a muzeumi és levéltári anyag sorsára vonatkoznak. A második csoportba nem csupán az államadósságok, hanem a hadikölcsönök és a háború előtti járadékok is tartoznak. Itt annál inkább is szükség van egy kielégítő megoldásra, mert Ausztriában még ma is számosan vannak olyanok, akik az előbb említett magyar papirokkal rendelkeznek, míg megfordítva, magyar kézen nagymennyiségű osztrák papír van.

A tárgyalásokat december 13-án Bécsben folytatják és valószínűleg hamarosan be is fejezik.

Pruszoszki káosz

Bojorszka revolucija v tisana. — Ludendorf pred statáriálnim szodiscsom. — Nemski presztolonaszlednik domá.

Nemskoga országa navoule szo vékse, kak szo szvojecszasno Ruszoszke bilé. Dnesz, da je márke vrejdnoszt na nájnisisoj sztubi, za eden miliard márke niti eden filler nedájo, voditelje i národ niti tou nesztrsne, nego bole korázso dávle do véksi nemírov csinejnye.

TÁRCA.

A vadászkunyhóban.

(Folytatás.)

S most már szabadjára eresztették az élceket. Borsos történetekben egyik túl akart tenni a másikon. Még talán soha annyit nem nevettek. Az öreg asszony őszintén megbotránkozott.

— Az urak bizony lakatot tehetnének a nyelvükre! Szégyeljék magukat egy kicsit!

Tíz órakor lehörpintették a puncsból a szent János áldását és lefeküdtek. A jegyző egy kicsit be is volt állítva.

Sorsot húztak a második konyhaágyra és megint Joubert lett az áldozat.

Első dolga volt, hogy kieresztette az ablakon az ételszagot és az italgőzt. Előre örült neki, hogy ma éjjel legalább nyugodtan fog aludni.

— Az öreg Garaud ma már nem jön haza — mondta hangosan.

A jegyző meghallotta ezt. Bedugta fejét az ajtón.

— Garaud anyó! Jó lesz vigyázn! A férje-ura még most sincs itt!

A többiek hahotázva nevettek.

— Ugy kell neki! Miért jár tilosba!

Az öreg asszony mereven nézett a vadászokra. Sajátságos volt rajta a változás ezen az estén. Máskor mindig jóízűen kacagott a legdurvább élceken is.

Egyszerre csak hangos zokogásra fakadt. A jegyző megilletődve tette be az ajtót.

Garaud anyó lerakosgatott az asztalról, de nem feküdt le, hanem megigazitotta szépen a tüzet, rözsét tett rá és a háromlábbon egy nagy jazékban vizet forralt.

Joubert eközben levetkőzött és lefeküdt. Egy ideig hallgatta, hogy motoszkál az anyóka, majd kidugta fejét az ágyfüggöny alól.

— Csak nem akar éjfélkor edényt mosogatni? kiáltott rá idegesen.

— Én... — dadogta Garaud anyó — én? Holnap sok dolog lesz...

— No, még csak az kellene — morogta bosszusan Joubert. — Bujjon az ágyába... egy, kettő! két perc múlva egy kukkot se akarok hallani. Megértette?

Hajnali három órakor Joubert valami neszre fölébredt. Az öreg asszony ott guggolt a tüzhely előtt és éppen rözsét dobott a parázsra.

— Menyörgős menyő! A teremburáját, Garaud anyó, ez már mégis csak sok!

Az asszony riadian összeresztett és talpra állt.

— Ugy látszik, végleg megőrült — kiáltott Joubert. — Menjen már a fenébe... aludni. Bujjon az ágyába... de ebben a percben ám!

Garaud anyó mélyen felsóhajtott s tétovázva megállt.

Joubert káromkodott, mint egy paraszt. Végre hallotta, hogy az ágy megreccsent.

— No, végre-valahára, talán hagy már engem is aludni?

— Óh, — igenis — kérem Joubert ur!

Másnap reggel a többi vadásznak kellett öt

felkelteni. Csak úgy szakadt a fejére a sok gombra tréfa.

— Joubert-nek nem lesz ma szerencséje a vadászaton!

— Mit akartok! Nem elég, ha szerencséje volt a szerelemben!

Garaud anyó szép csendesen főzte a levest, ellátta a kutyákat s mosdóvizet hozott a kutról. A szem-i vörösek voltak a sirásból.

A reggelinél is még egyré röpködtek az élcek. Végre a jegyző jelt adott az idulásra.

— Elég volt uraim, mehetnének már.

S bement a konyhába, hogy kihozza a töltenytáskáját, melyet Garaud-ék ágyára dobott, mikor belépett a vadászkunyhóba. Egyszerre csak megdőbbsenve felkiáltott:

— Ki fekszik itt?

Mind odarahantak az ágyhoz. Joubert lerántotta a takarót és a vánkosokat. Tántorogva dőlt hátra, az arca fehér lett, mint a fal.

A szalmaszákon Garaud apó holtteste feküdt. Az oldala mellett látszott még a mélyedés, ahol az asszony pihent.

Most ott állt közöttük és sirt, zokogott keservesen.

— Tegnap reggel halt meg uraim! Mégis csak el kellett titkolnom az uraa előtt. Mert itt nem akartak volna aludni. S máshová ugyan hová mehettek volna éjnek idején? Ez ugyse kelti már föl az öreget, gondoltam magamban s azért nem szoltam az uraknak. Nem akartam a vadászatukat elrontani. Aztán marad még nekem egy egész hét a sirásra.

(Vége.)

Velika drágocsa, propaganda monarhistov v národni vszáki dén vékso volou dá do nasztávlanya monarhije. V-bajorszkom szploh je zse, monarhisticsna moucs velika i vsze gíbanje je prouti Republikánszkomi Berlín. V-tom námeni je zse tüdi dopüscseno nemskomi presztolonaszledniki da je zse dnesz domá v-nemskom na szvotem grünti. Tüdi sze trdí grász, ka v-krátom Vilmos caszar nazáj pride. Med velkovántantov je zavolo toga velko razburanye i je gotova sz orozsjom sze prouti omi posztaviti.

BERLIN. Po porocsilaj z Münchena zo Ludendorfa, ki je nacseli edne Hitlevove demonstracije sou, arétirali i tüdi pred statáriálno szodiscse posztavilj; gde zo ga taki vöposzlúsali. Po trdítvi je Ludendorf eden ti glávni nemski pucsisztov.

SALZBURG. Hitlera te drügi glávni pucsiszt ki sze je vszkrüo, je policija esse doszehmao nej mogla nájditi. Tak sze miszli, ka je Hitler v Rosenheim odszkoso, gde doszta prijatelov má.

GLASZI. — HIREK.

— Pészi zápor je v cejlom prejmurji prekineni.

— Zsivinszki prevouz, — kak sze z merodájno zasza csüje je z cejloga prejmurja prepovejano zavolo razsirjenoga zsvinszkoga betega.

— Poneszrecozen nimrod. V nedelo t. m. 11. ga lovina bila na imányi gr. Szapárijá, po sterokonci je te zádjen trih nájbougse büo. Po vékrom zgucsávanyi i po dobroj kaplici szo sze v urázsi nisterni goszpoudje tüdi v kavárno vzéli.

Kavárno Boros je prisao tüdi nasega obcsivivlejnja i finance vizsiko vlogo igrajoucsi pozáni g, ki je sz oszobami kavarne do niksega konflikta prisao i steo pükso nücati, stero szo nem pa vzéli i z kavarne ga odsztránili. Té nec je büo jedini, ki je — baka sztrejlo.

— Püksa v mladencia rokaj, Horvath Gumličko krcsmára komaj 20 lejtni szin je vö sou na vrino, medtém je presztoupo lovine granico i sztrejlo na loviscsi grofa Zichy. Tou je vido szchya páznik i sou prouti Horváthi, da naj zekráti louv na tisztom reviri. Taki pri opozonni je Horváth sztrejlo na páznika, koga je sz szfisztrejlo nalehci plazejrao. Potem je prislo es mladencsov i szo od páznika vzéli pusko ro szo nyemi pa nakráti nazáj dáli, ali vsze potrejto. Preiszkáva tecsé prouti krivcom.

— Podpisana podružnica udr. voj. inv. v Mur-soboti je sprejela od naših Amererikanskih vencov olinarno podporo v znesku 61 Dolara na naso vrednoszt 50—50 Dinárov, kateri esek so obdarovali sledeči slovinci iz Bethema. Števančec Ivan, Casar Josef M. Sobota 5 Dol. Kardos Sándor Andrejci 3 Dol. Koczen Predanovci, J. J. Kerčman Ivanovci, J. M. došček Bakovci, Kolosa Miklos Puconci, Fujsz tal Krog, Ballek Istvan Lucova, A. Kalinyák gvár, Vljaj Jozsef M. Sobota, Bokan Franc M. Sobota 2—2 Dol. Marits Nelly M. Sobota, Sambt pica Lukačovci, Smodiš Treza M. Sobota, vath Janos Dolinci, Koczet István Vel. Selo, vath Janos Vučagomila, Horváth István Brenci, Pintér Ádám Brezovci, Korpič Jozsef Slo-skaves, Benko Kalman Zenkovci, Kranjec ac Krnci, Bakam Mariška M. Sobota, Kutas an Vučagomila, Goszpod Jozsef Ratkovci, ié Janos Brezovci, Kološa Géza Pucinci, Ger-peter Križavci, Bohar Ádám Šulinci, Gorčan enc Gorica, Jozsef Juška Z. troic, Hassai Fe-š Salamonci, Maslok Janos Proszenyakovci, sz Jozsef Alsojánosfa, Benko Ferenc Sebe-š, Kerčmár József Kúkeč, Bükvič Sándor Lö-je 1—1 Dol. Donésecz Istvan Števanovci sics András M. Sobota, Bunderla Imre Doliči, vath Jozsef Brezovci Bakan Jozsef Felsőcsa-

logány, Pintarič Mariska M. Sobota Bakán Vera M. Sobota 50—50 Cent. Skupaj 61 Dol. i 50 Cent. Vszem poprejk sz Odbor srčno zahvali za té plemeniti dár. Posebno sz pa iskreno zahvali Aleksandru Kardoš Andrejci. Števančecu Ivan M. Sobota in Loczen Ivan Predanovci, ki so bili z najvejšov požrtnovalnostjov.

— **Vadászatok.** Gróf Szapáry uradalom intéző-sége folyó hó 11-én a murskasobotai birtokain tartotta meg harminc vadász és 70 hajtó rész-vételével a rendes évi körvadászatot. Az eredmény 110 nyul, 5 fogoly és 1 bagoly lett. — Lipovšek kerületi főnök zankovci-i vadász-területén folyó hó 12-én tartatott meg a kör-vadászat 25 vadász és 30 hajtó részvételével. Az eredmény 54 nyul, 3 fogoly, 1 szalonka és 1 galamb. A vadászat jó hangulatban „vad-disznó” nélkül folyt le.

— **Az ötven évig fennálló m.-sobotai tüzoltó-egylet** 1924 január 4-én táncmulatsággal egybe-kötött ünnepélyt rendez tüzoltó gyakorlatokkal egybekötve, melyre az előkészületek már nagy-ban folynak. Ez alkalomra Dobrai vendéglő ösz-szes termei lesznek igénybe véve s a helybeli bandán kívül még čakoveci cigány zenekar is játszeni fog. Az érdeklődés már is nagy.

— **A fiatal vadászó tette.** Horváth gumilicai korcsmáros alig 20 éves fia kiment vadászatra, mely közben át »tévedett» gróf Zichy beltincei uradalom területére is. Ezt észrevéve az urada-dalom csösz, Horváth felé ment, hogy meg-akadályozza az azon a területen való vadászást. Még mielőtt teljes közelébe ért volna a csösz, Horváth rája lött, kit a lövés az arcán horzsolta. Ezután pedig több fiatal ember érkezvén a hely-szinre, a csösztől elvették a fegyverét, össze-törték, melyet azonban később, ha darabokban is, de visszaadták. Az eljárást megindították.

— **Az új illetéktörvény** közlését jövő számunk-ban megkezdjük. Tekintettel annak fontosságára, olvasóink szives figyelmét előre is felhívjuk.

— **Tyuklopások.** A tyuklopási szezon megkez-dőött. A szárnyasok magas ára magával hozza, hogy a merész éjjeli munkások megkezdjék mű-ködésüket. Folyó hó 11-éről 12-ére virradó éjjel ismeretlen tettesek Markišavcén három gazdánál elloptak összesen 13 tyukot. Az egyik nyom mezitlábásé volt. A károsultak elfelejtették rö-g-tön jelentést tenni s így a nyomozás alighanem sikertelen lesz.

— **Az elcsipett bicikli tolvaj.** Unger Ferenc kőművessegéd sotinai lakos a mesterségében német Ausztriában dolgozott. A múlt héten haza szán-dékozott jönni s hogy ne kelljen sokat gyalog-olnia, lopott egy új biciklit Grázban. Budisincre érve, egy illetőnél betért, felajánlotta, hogy ő az új biciklit elcsereéli az illető régi biciklijéért azért, hogy »ne kelljen neki annyi vámot fizetnie az új bicikli után». Röviddel utánna már jött a jelentés, hogy a bicikli lopott s a tulajdonos felismerte a saját biciklijét, mire Ungert letar-tóztatták s a murskasobotai bíróságnak átadták. Tettét nem tagadja.

— **Marházárlat egész Prekmurjében** — mint beavatott helyről értesülünk — folyó hó 17-ével elrendeltetett, miután a száj- és körömfájás már Tešanovci és Mlajtincéra is átterjedt.

NA ODDAJO

je eden mlin szploh na nouvo monterani, ki sztoji: z eden pár kamna, reménye, transmissioni, szita itd. z barakov vküper za odpelati, za cejno 22 jezero dinárov. Tüdi sze oddá vecs, benzín motorov. Vecs sze zve pri: Vogrinšics Elek M. Sobota.

KINO v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!

V **soboto** 17. nov. ob 8 uri zvečer, in v nedeljo 18. nov. zvečer ob 8 uri:

SENZACIJA

Dnevnik »HARBOR CITY GAZETTE«
(Doživljaji jednoga američkoga reportera)
Senzacionalno-pustolovna drama u 7 činova.

DIE GROSSE SENSATION

der »HARBOR CITY GAZETTE.«

Drama in 7 Akten.

Vstopnina:

Gornje lože 10.— Dinár, spodnje lože 8.— Din. in II. prostor 3.— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	K	1200—
»	Zsito—Rozs	»	1000—
»	Ovesz—Zab	»	1000—
»	Kukorca—Tengeri	»	1100—
»	Proszou—Köles	»	1100—
»	Hajdíjna—Hajdína	»	1000—
»	Graoka—Bükköny	»	—
»	Otroubi (psen)—Korpa (buza)	»	900—
»	Szenou—Széna	»	400—
»	Graj—Bab	»	2400—
»	Krumpise—Burgonya	»	360—
1 kg.	Lenovo sz.—Lenmag	»	22—
»	Detelcsno sz.—Lóhermag	»	—

III. — II. — I.

»	Bikovje	—Bika	50—56—60—
»	Telice	—Üszö	48—52—56—
»	Krave	—Tehén	24—30—38—
»	Teoci	—Borju	68—70—
»	Szvinýé	—Sertés	90—100—
»	Mászt I-a	—Zsirl-ö.	» 180—
»	Zmoucsaj	—Vaj	» 160—
»	Spej	—Szalona	» 160—
1	Belice	—Tojás	» 7—

Pejnezi — Pénz

1 Dollár	= Kj	328—
100 Kor. Budapest	= »	1.88
100 Kor. Becs	= »	—49
1 lira	= »	15.68
Zürichben 100 Dinar	= »	6.53

Gazdálkodás.

A veszettség.

Irta: Nemes Miklós állatorvos, M. Sobotán.

1910-ben 3022 ember lett kutyától, 295 ember macskától, 150 ember egyéb állattól megharapva. Az oltott és mégis meghalt 21 ember közül 20 ember sérülése kutyától, 1 ember sérülése macskától származott. *9 ember a fején, 12 a kezén lett megmarva = 21.* — Látjátok emberek, akit az Isten büntetni akar!

A megmart emberi testrészek gyakorisága a következő sorrendet képezi: láb, törzs, kéz, fej. A legkevesebb marási eset a *fején* van, ezek a legveszedelmesebbek!

Ismerve a veszettség természetét, a következőképen kell ügyelnünk, hogy a betegségtől, helyesebben a betegség okozta korai haláltól megóvjuk magunkat és állattársainkat:

1. Minden *kóbor* kutyát irtunk ki.

2. A kutyákat *állandóan* gondozzuk és kísérik őket figyelemmel.

3. Veszettségre gyanus *beteg* kutyákat *jól zárunk el* és 21 napig figyeljük meg őket 5-6-szor állatorvossal; gyógytassuk, etessük őket, ha meggyógyultak, akkor lsd. a 4. pontot.

4. Megmart (fertőzésre gyanus) kutyákat *jól zárunk el* és 3 hónapig (gondozva, etetve) figyeljük meg őket állatorvossal. A szájkosár ne hiányozzék!

5. Harapós, egészséges, de fertőzésre sem gyanus kutyákat *állandóan* láncra tartunk. Ha velük sétálni megyünk, lássuk el őket a célnak megfelelő szájkosárral és vezessük őket pórázon!

6. Ha a vidéken veszettségi eset volt, járjunk lehetőleg csizmában vagy magasszárú, vastag bőrből készült gámásnikban. Vigyünk magunkkal fegyvert vagy egy súlyosabb botot, hogy esetleges támadások ellen védekezhessünk. Ha szabadon jár, szájkosárral el nem látott kutya közeledik felénk, ha lövéssel mást meg nem sebezhetünk, lövjük le; de ha a városban, faluban vagyunk, ne lövjünk, mert ha a löveg nagyon ferdén ütődik valamely keményebb tárgyra, az kiszámíthatatlan irányt vehet és bajt okozhat. Az esetben legjobb kikerülni az ilyen ebet, de készenlétben lenni esetleges védekezésre, tanácsos lesz.

Az óvintézkedéseket és állategészségügyi rendeleteket szigorúan tartsuk be és hogy azokat betarthassuk, kérjük meg a hatóságot, hogy a rendeleteket az *általunk is ismert nyelven közöljék velünk; mert nem ér semmit az olyan rendelet, amelyet nem értünk meg, vagy amelyet csak félig, tehát nem egészen jól értünk meg, nehogy úgy járjunk, ahogy én jártam: ebzárlat volt elrendelve, nem érttem meg a hirdetést, persze büntetés (károsodás) lett a vége. Így járhatunk lépten-nyomon, amíg meg nem tanuljuk a nyelvet, ami idősebbeknél nem megy egykönnyen. Volt pár fanatikus, akinek ez nem ment a fejébe. Hála Istennek, most már belátják, hogy a beszéd arra való, hogy megértsük egymást. Ha ketten beszélnek, okvetlen olyan nyelven kell a szót kimondani, amit mindenik megért. Ellenkező esetben a következő jelenségeket lehet tapasztalni: A beszélő legalább is kétszer elmondja a mondatát. A hallgató, nagyobbra nyitott szemekkel közelebb hajlik a beszélőhöz és annak szemét, kéz- lábmozdulatát figyeli. Ezt követi mindkét részről 2-3 másodpercig tartó bamba bámuló nyugalom, azután a hallgatónak rángatózó mozdulatai. Legtöbbször a vállak rángattnak, miközben a fej az egyenes iránytól gyengén elfordítva a felváltva felemelt vállhoz közelítettik.*

Ezek a legbiztosabb jelenségek arra, hogy nem értik meg egymást. Kedves olvasó, ha ezeket a tüneteket látja, menjen oda és igyekezzen tolmácsolni. Magának kárt, nekik hasznot okoz. Így segít felebarátain! Ne nézze azt, nyakasságból (elv), butáságból (majmolás, számítás stb.)

vagy ártatlan tudatlanságból nem értik-e meg egymást. Mindezek emberi gyengeségek.

7. A megmart ember, állat sebet azonnal, 15 percen belül, orvossal kezeltessek. Amíg az orvos megérkezik, késő lehet. Egy órán túl a seb már jó eredménnyel nem tisztítható meg: Ezért magunknak kell a legtöbb esetben hozzá látni. Pálínkával vagy ecettel, fertőtlenítő szerekkel, ha más nincsen kéznél, hát vízzel, sósvízzel mossuk ki a sebet. A seb környékéről a nyílás felé nyomogassuk (ne zuzzuk!) a nedvet, a vért, hogy a kiömlő vér kimoshassa a sebet. A megmart testrészt leköttetés nem használ, mert nem a vér viszi a gombákat. Miközben a sebet mossák, melegítsünk meg néhány palackot, poharat, hogy a benne levő levegő megritkuljon. A meleg, de nem forró edény szájadékát, nyílását úgy nyomjuk a sebre, az ép bőrre, hogy az edény nyílás peremén a levegő be ne mehessen. A lehűlő edény kiszívja a sebből a mérges nyálát. A sebet kiszopni nem tanácsos, de ha kényszerűségből megteesszük, öblögtessük ki a szánkat, közben szívjuk ki a nyálunkat a szájba (mintha fogunkat szivnánk) és köpjük ki az összegyűlt nedvet. Ilyen szájmosáshoz nem jó fogkefét használni, mert az néha megböki a nyálkahártyát, sebzí. Igen jó, ha kéznél van egy kutyafog vastagságú tüzes, nagyon tüzes vas vagy szeg. Ezzel óvatosan, de mélyen kiégetjük a sebüreget. Persze laikus kezében ez az eljárás, vastag erek és idegek közelében veszélyes is lehet. Ha orvos nincsen, az égetést csak akkor ajánlatos megtenni, ha a harapás a karon vagy a törzs felső részén, különösen a fejen történt, szóval közel az agyhoz. Inkább lássék az égetés helye, semhogy az ember belehaljon. Ennek megtörténtével szállítsuk a beteget, a megmart embert azonnal egyik Pasteur-intézetbe.

Magyarországon állatokat is lehet veszettség ellen beoltani, de mert az oltóanyagokért külön-külön kell utazni az állatorvosi főiskolába, a mai utazási nehézségek és költségek miatt kissé meggondolandó. Rentabilis, ha a megmart állatok értékesek és több állat lett megmarva. Kérvényre talán megtéríti az állam az utazási költségeket és az oltóanyagot. Nem tudom SHS államban készítenek-e ilyen oltóanyagot állatok részére. Székesfehérváron és vidékén a pesti anyaggal szép sikereket értek el, ahol sok szarvasmarha megveszett az oltások előtt.

Záradékol azt kívánom olvasóimnak, hogy soha ne legyen dolguk veszettséggel! De, ha a sors úgy hozza (ezért ismertetem a veszettséget), hogy megfertőződik valaki, vagy valamelyik állat, ne legyen ismeretlen senkinek e rettenetes betegség és annak halálos kimenetele és azonnal okszerűen megtehessenek mindent, hogy a megmartat megmentés, a veszélyt pedig elhárítsák maguktól. Senki sem tudhatja, kit ér el a balsors keze! — Az Isten büntet, — de: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!” A szenvedés, a károsodás talán elkerülhetetlen lesz, de az életet továbbra meglehet nyújtani. Ez is valami!? Higijék el, nem sok.

A károsodás, a szenvedés mindig valamely mulasztásnak, lustaságnak, rossz tettnek, olyan cselekedetnek a folyománya, amely cselekedet másnak szintén károsodást, szenvedést okozott. Nevezük ezt a rossz cselekedetet *bűnnek*.

Sok évi tapasztalattal, megfigyelésekkel rendelkezem. Mindig olyan helyekre hívtam (foglalkozásommal jár), ahol károsodások voltak. A következőket láttam: *Minden bűnnek* (különösen a hazugságnak, lopásnak, csalásnak — stb.-nek; ezek mind másnak a megkárosítását okozzák), *még e földön kijár a büntetése* (bűnhődés, károsodás, szenvedés stb.) *áttevédi a gyermekekre, sőt unokákra is*, ha az apa, az anya, szóval a bűn elkövetője, a kártokozó, bármilyen ok miatt károsulásával, viszontszenvetésével nem tudott közömbösítőleg, *kiegyenlítőleg* eleget károsodni, szenvedni.

(Folyt. köv.)

Po najvišjoj ceni

küpm vszakovrszten kmetski pripou-
vek kak szilje, krmo, jáboka, szlive,
zdravilne i gobe. Za nabéranye gob i
travine potrejbne podatke radevoule
dam. Odávam vszevrsztn kmetske pot-
rejbcsince i gnojila (thomsalak, super-
fosfát). Na pizsmeno pozványe pridem.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Legmagasabb áron

veszek mindennemü gazdasági terményt
gabonát, takarmányt, gubacsot gyümöl-
csöt, anyarozsot, gyógyfüveket és gom-
bákat. Gyógyfügyűjtésre vonatkozó fel-
világosítással készséggel szolgálók. —
Eladok mindennemü gazdasági cikket,
műtrágyát (csehországi löherjegyü)
thomsalakot, csontlisztet, szuperfosz-
fátot, meszet, trágyát stb. Levélhívásra
bárhová megyek.

LJUDEVIT J. RÖSSLER
Hodos 53.

Na debelo!

Na drouvno!

Naznányam

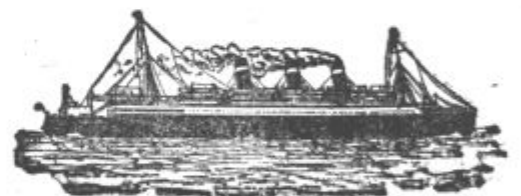
postüvanomi obcsinsztvi, ka szam oudrpo

trgovino z vinom

na debelo i drouvno i sze dobi vszake-

o fele vino po nájfalejsjoj cejni. o

VEREN STEVAN, MÁRKISAVCI.

RED STAR LINE

Antwerpen—Mew-York

s. čuvenimi belgijskimi parobrodi

„BELGENLAND“

najnovjši, največji in najhitrejši parobrod
Red Star Linije

Največja udobnost, najmodernejša urejenost
v kabinah in tretjem razredu.

IZVRSTNA HRANA.

Vsa pojasnila dajajo brezplačno zastopstva

RED STAR LINE:

BEOGRAD, Karadjordjeva lica broj 91.

ZAGREB, Trg I. broj 16.

LJUBLJANA, Marijin trg št. 2.

GRUŽ, Obala.

BITOLJ, Bankarska ulica broj 12.

H R A N I L N I C A v M U R S K I S O B O T I

Prej — Ezelőtt

M U R A S Z O M B A T I T A K A R É K P É N Z T Á R
(SZTÁRAGASZA)

Z VRSÁVA VSZE BANCNA DUGOVÁNYA
MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZÉZI

ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN

Z-JADRANSKA BANKA BEOGRAD“-AL